

12. 12. 2018

ЗАХТЕВ

ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О ПРЕДЛОГУ ТЕМЕ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Шифра за идентификацију дисертације _____
Шифра УДК¹ (бројчано) 821.111(71)-31.09(043.3)

**СТРУЧНОМ ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ УНИВЕРЗИТЕТА
У КРАГУЈЕВЦУ**

Молим да у складу са чл. 30 Закона о високом образовању и чл. 128 Статута Универзитета дате сагласност на извештај комисије о оцени теме докторске дисертације:

Назив дисертације: **Ксенофобија у англофоној канадској књижевности и култури**
Научна област УДК (текст): канадска књижевност, англофона књижевност
Ментор (име и презиме, звање): **Биљана Влашковић Илић, доцент**
(Навести пет потпуних референци за радове ментора из уже научне или уметничке области из које је тема дисертације:

1. "Shaw's Joan of Arc and Heaney's Antigone as Classically Modern Heroines", *SHAW: The Journal of Bernard Shaw Studies* 37.1., Special Issue: Shaw and Classical Literature, University Park: Penn State University Press, 2017, 135-155. (ISSN: 0741-5842) **M23**
2. "Ecocriticism and Anthropocentrism in Yann Martel's *Life of Pi*", *Етноантрополошки проблеми*, год. 12, свеска 3, 2017., стр 883-903 (УДК 821.111(71).09-31 Мартел Ј.) **M24**
3. „Утицај Ничеове антропологије на дело Џорџа Бернарда Шоа“, *Етноантрополошки проблеми*, н. с. год. 7. св. 4. (2012), 1139-1165 (УДК 141.319.8) **M24**
4. "The Experience of Time in Ambrose Bierce's Short Story "An Occurrence at Owl Creek Bridge"", Зборник радова са тематске мултидисциплинарне конференције „Језик, књижевност, време“, Филозофски факултет у Нишу, 2017. година, 401-411 (ISBN 978-86-7379-445-7) (УДК: 821.111(73).09-32) **M14**
5. „Суровост ослобођеног ума: „Светковина гуштера“ Џима Морисона“, *Српски језик, књижевност, уметност*, Зборник радова са X међународног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (23-25. 10. 2015.), Тема: *Rock 'N' Roll*, Крагујевац: ФИЛУМ, 2016., стр. 277-287, (УДК 821.111(73).09 Morrison J.) (ISBN 978-86-85991-95-0) (COBISS.SR-ID 226731788) **M14**
6. „Насиље као означитељ бесмисла у *Линејн трилогији* Мартина Макдоне“, Зборник радова са тематске мултидисциплинарне конференције „Језик, књижевност, значење“, Филозофски факултет у Нишу, 2016, стр. 127-137. (ISBN 978-86-7379-408-2) (COBISS.SR-ID 2228 18060) **M14**
7. „Шоова критика Великог рата: свет као *Кућа која срце слама*“, *Српски језик, књижевност, уметност*, Зборник радова са IX међународног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, Тема: *Рат и књижевност*, Крагујевац: ФИЛУМ, 2015, 393-400 (УДК 821.111-2.09 Shaw G. B.) (ISBN 978-86-

¹ УДК - Универзална децимална класификација (налази се у библиотеци сваког факултета)

85991-81-3) (COBISS.SR-ID 218400268) **M14**

8. „Значај шоовских маргина: Ирска као маргинализовани Други“, Зборник радова са тематске мултидисциплинарне конференције „Језик, књижевност, маргинализација“, Филозофски факултет у Нишу, 2014. година, стр. 309-319 (ISBN 978-86-7379-324-5) (УДК: 821.111(417).09 Шо Б.) **M14**
9. „Сатира и збиља у Шоовој критици демократије и диктатуре“, Српски језик, књижевност, уметност, Зборник радова са VIII међународног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (25-26. 10. 2013.), Тема: *Сатира, сатира, сатирично*, Крагујевац: ФИЛУМ, 2014. стр. 255-266, (УДК 821.111.09) (ISBN 978-86-85991-65-6) **M14**
10. “Identity and Victimhood in Canadian Literature”, *Наслеђе*, часопис за књижевност, језик, уметност и културу (темат: *English Language and Literature: Contemporary Perspectives*), ФИЛУМ, Крагујевац, 2015, година 12, број 32, 2015, 171-181 (УДК 821.111(71).09 Atwood M.) (ISSN 1820-1768 = Наслеђе (Крагујевац)) (COBISS.SR-ID 115085068) **M51**
11. „Шекспир као глобални феномен у документарном филму *Зашто Цезар мора да умре?*“, *Philologia Mediana*, Ниш, број 7, 2015, 103-114 (УДК 821.111-21:791.229.2005.44:316.73, ISSN 1821-3332 = *Philologia Mediana*, COBISS.SR-ID 171242508) **M51**
12. “The Use and Abuse of Bernard Shaw on the Internet”, *Наслеђе*, часопис за књижевност, језик, уметност и културу, ФИЛУМ, Крагујевац, година 10, број 26, 2013, 165-176 (УДК 821.111.09 Shaw G. B.) (ISSN 1820-1768) (COBISS:SR-ID 115085068) **M51**

УКУПНО: 12 бодова из категорије M23 и M24 (потребно је најмање 4); 33 бода из категорија M14 и M51 (потребно је најмање 20)

Кратко образложење теме (до 100 речи):

Основни циљ дисертације се састоји у анализирању проблема ксенофобије у англофоној канадској књижевности и култури. Корпус се састоји од канадских романа чији ликови и ситуације на особен начин осликавају актуелно и контроверзно питање ксенофобије, које представља и до сада неистражено поље у канадској књижевности. Ксенофобија ће бити анализирана као динамичан ентитет који ступа у активне односе са другим теоријама, попут (пост)колонијалних, расних и психоаналитичких. Овај теоријски оквир ће омогућити да се истражи положај маргинализованих и подређених субјеката са једне стране, и оних који су представници карактеристичне Западне мисли са друге стране, као и њихов међусобни утицај.

Кључне речи: ксенофобија, канадска књижевност, (пост)колонијализам, психоанализа, раса, Другост, постмодернизам, мултикултурализам, идентитет.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата: *Станковић Владимир*

Назив завршеног факултета: *Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу*

Одсек, група, смер: *Катедра за англистику*

Година дипломирања: *2014.*

Назив магистарског рада, односно докторског студијског програма: *Докторске студије из језика и књижевности: Модул књижевност, ФИЛУМ, Крагујевац*

Научно подручје: *Наука о књижевности*

Година одбране: _____

Факултет и место: *Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу*

Број публикованих радова: (навести референце за три најважнија рада кандидата из уже научне области из које је тема дисертације): 5

1. Владимир Станковић, Религијски дискурс и уметничка пракса у роману *Портрет уметника у младости* Џејмса Џојса, *Липар: Часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, бр. 60, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2016, 267-280. (УДК 821.111-31.09 Џојс Џ. / ISSN 1450-8338) **M52**
2. Vladimir Lj. Stanković, Irish Exiles and Their Vision of the Irish Nation: Wilde, Shaw, and Joyce, *Липар: Часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, бр. 62, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2017, 9-46. (821.111-2.09 Wilde O. 821.111-2.09 Shaw G. В 821.111-31.09 Joyce J. 930.85(417)“18/19“ / ISSN 1450-8338) **M52**
3. Владимир Станковић, Истражни поступак у роману *Објава броја 49* Томаса Пинчона, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са IX научног скупа младих филолога Србије*, Књига 2, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2018, 291-300 (УДК 821.111(73)-31.09 Pynchon T. / ISBN 978-86-80796-16-1) **M45**

Назив и седиште организације у којој је кандидат запослен: *Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу*

Радно место: *настава под менторством*

**ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛ. _____
ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ЧЛ. _____ СТАТУТА УНИВЕРЗИТЕТА
У КРАГУЈЕВЦУ**

У прилогу вам достављамо: - Извештај Комисије о оцени теме;

- Одлуку научно-наставног већа факултета о одобравању теме за израду докторске дисертације.

Крагујевац
(место и датум)
12. 12. 2018. год.

В. д. декана ФИЛУМ-а

Мр Зоран Комадина, ред. професор

ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКИ
ФАКУЛТЕТ - КРАГУЈЕВАЦ

ПРИМЉЕНО: 12. 12. 2018			
Орг. јед.	Б р о ј	Прилог	Вредности
01	4583		

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ОДСЕКА ЗА ФИЛОЛОГИЈУ
ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Одлуком Стручног већа за друштвено-хуманистичке науке број 01-4300, а на основу одлуке Наставно-научног већа Одсека за филологију Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу број 01-3940, одређени смо у Комисију за оцену подобности теме за докторску дисертацију под називом *Ксенофобија у англофоној канадској књижевности и култури*, кандидата **ВЛАДИМИРА СТАНКОВИЋА**. На основу увида у образложење теме и осталу документацију коју је кандидат приложио, захваљујући се на указаном поверењу, подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Кратка биографија кандидата

Владимир (Љубиша) Станковић рођен је 28. 06. 1991. године у Ужицу где је завршио основну у средњу школу. Након завршетка средње школе, 2010. године уписао је основне академске студије, студијски програм Енглески језик и књижевност на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, где је 2014. године дипломирао са просечном оценом 9,07. На истом факултету уписао је и мастер академске студије које је завршио са просечном оценом 9,86. Мастер рад под називом *Irish Exiles and Their Vision of the Irish Nation: Wilde, Shaw, and Joyce* одбранио је септембра 2015. године под менторством др Биљане Влашковић Илић са оценом 10. После завршених мастер академских студија, 2015. године је уписао докторске академске студије (модул књижевност) на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу. Од октобра 2016. године ради на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (настава под менторством). Истраживач је на пројекту Брендови у књижевности, језику и култури који организује Центар за проучавање језика и књижевности Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу. Учествовао је на неколико научних скупова и објавио радове у зборницима и часописима.

2. Наслов, предмет и хипотезе докторске дисертације

Комисија је сагласна са предложеним насловом докторске дисертације: *Ксенофобија у англофоној канадској књижевности и култури*.

Предложена дисертација се бави проблемом ксенофобије у англофоној канадској књижевности и култури. Корпус се састоји од десет романа чији ликови и ситуације на особен начин осликавају контроверзно и актуелно питање ксенофобије. Писци које дисертација обухвата су: Џој Когава, М. Г. Васањи, Скај Ли, Мајкл Ондачи, Мордекај Ричлер, Иден Робинсон, Томас Кинг, Џозеф Бојден и Маргарет Етвуд. Осим код Маргарет Етвуд, ликови у одабраним романима су већином имигранти или староседеоци који се сусрећу и боре са различитим облицима маргинализације и дискриминације које ствара и намеће доминантна идеологија. Поред самих теоријских увида о ксенофобији, као теоријски ослонац се издвајају расне теорије, (пост)колонијална критика са питањем Другости, психоаналитичке теорије, марксизам и постструктуралистичке теорије у ширем смислу. Овај теоријски оквир ће омогућити да се истражи положај маргинализованих и подређених субјеката са једне стране, и оних

који су представници карактеристичне Западне мисли са друге стране, као и њихов међусобни утицај, у чему се огледа компаративна вредност дисертације.

Кандидат је издвојио десет романа који се сматрају релевантним за предмет његовог истраживања. Према планираном реду анализе у питању су романи *Obasan* (1981) и *Itsuka* (1992) Џој Когаве, *Земља ничег новог* (1991) М. Г. Васаџија, *Нестажући Месечев кафе* (1990) Скај Ли, *У лављој кожи* (1987) Мајкла Ондачија, *Сазревање Дадија Кравица* (1959) Мордекаја Ричлера, *Плажа мајмуна* (2000) Иден Робинсон, *Тродневно путовање* (2005) Џозефа Бојдена, *Све док је трава зелена и воде теку* (1993) Томаса Кинга и *Израњање* (1972) Маргарет Етвуд.

Кандидат предлаже преиспитивање следећих хипотеза у својој дисертацији:

- Канада је земља мултикултурализма. Током своје историје Канада се суочавала са неколико таласа имиграција. У појединим случајевима имигранти су били добродошли, па и охрабривани да дођу у ову земљу како би у њој радили и њу изграђивали. Међутим, током ратова и криза Канада је затварала своје границе пред другим нацијама, а они странци који су унутар ње већ живели подвргавани су разним облицима дискриминације и сегрегације. Сећања на та искуства подстакла су многе припаднике мањинских група (укључујући и староседеоце) да се књижевно-уметнички изразе о себи и својој позицији унутар Канаде. Њихова дела омогућавају да се види историја која није званична, и да се установи у чему се та нова историја разликује од званичне историје која занемарује, или на вешт начин преобликује, питања која се тичу оних Других.
- Јунаци романа који ће бити анализирани у овој дисертацији су растрзани између два света. Они су неоспорно део своје културе или земље одакле потичу, али у њима постоји и извесна тежња да се уклопе у канадско друштво. Њихов идентитет тако постаје двојни или према схватањима Хомија Бабе хибридан, што их ставља у раван са колонизованима у којима постоји жеља за чувањем своје аутентичности, али и за приближавањем колонизатору. Жељу колонизованих да се приближе колонизатору и да постану слични њему Баба објашњава појмом мимикрије. У случају да се ова жеља оствари, колонизовани би имали шансу да свој положај промене, јер је моћ колонизатора сада и њихова моћ.
- Канада је земља и са колонијалном историјом. Староседеоци који су стотинама година насељавали ова подручја су неретко на насилан начин стављани у подређен положај. С друге стране, намера колонизатора је, како Едвард Саид објашњава, била да наводно еманципују колонизоване. У дисертацији ће се показати да је та еманципација успела, али са исходним које колонизатори нису планирали. Староседеоци су стасали да пишу о својој култури и да самим тим буду препознати од стране шире јавности, а та култура је противстављена белачкој култури са којом долазе у сусрет. Иста формулација важи и за имигранте или потомке имиграната. Разлика између имиграната и колонизованих се састоји у томе што имигранти долазе у земљу где се сусрећу са разним облицима подређивања. У дисертацији, кандидат ће покушати да одреди ко је у горем положају: да ли су то колонизовани који су већ у земљи или су то имигранти који тек ступају на ново тло.

- Романи староседелаца су прожети симболиком и мотивима који долазе из природе. Са доласком „дивилзације“ они се нису у потпуности приклонили новом моделу живота. Напротив, остали су привржени својим митовима који су у блиској вези са природом и анималним. То показује да је њихова култура одолела превредновању, што има значајног удела у обликовању канадског идентитета у књижевности и култури.
- Култура и етничка припадност коју су страни аутори донели са собом, или коју су у себи задржали путем наслеђа, отвара питање угрожености канадске културе од аутономије и аутентичности. Како је у самој основи ксенофобије страх, тај страх се једним делом може огледати у страху од контаминације другом културом, што са собом повлачи и друга осећања везана за ксенофобију. Анализом изабраних романа кандидат ће покушати да установи које то методе, поступке, начине размишљања белачко друштво користи како би сачувало своје ја, а за које ће се показати да није ни угрожено. Овом перспективом ће бити обухваћени свакодневни и институционални облици заштите којима се приступа да би се своја аутентичност очувала.
- Канадску књижевност су обликовали писци различитих националности. Културна и национална разноликост писаца могу канадску књижевност учинити богатијом, али и сиромашнијом, јер као да нема аутентичног канадског књижевног израза. ОвOME доприноси и стални анимозитет који у Канади влада између англофоног и франкофоног становништва. Чија је канадска књижевност и да ли она уопште постоји су питања којима ће се дисертација бавити.

3. Подобност кандидата

Кандидат Владимир Станковић студент је треће године докторских студија из филологије на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (модул: наука о књижевности). У оквиру ових студија до сада је положио све програмом предвиђене испите, учествовао на неколико научних скупова, објавио више радова у научним часописима и показао интересовање и смисао за научно-истраживачки рад, чиме је потврдио своју подобност за израду докторске дисертације.

Списак библиографских јединица радова које је кандидат објавио:

1. Владимир Станковић, Религијски дискурс и уметничка пракса у роману *Портрет уметника у младости* Џејмса Џојса, *Липар: Часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, бр. 60, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2016, 267-280. (УДК 821.111-31.09 Џојс Џ. / ISSN 1450-8338) **M52**
2. Владимир Љ. Станковић, *Ка унутрашњим хоризонтима: прилог проучавању авангардне драмске поетике Харолда Пинтера* Томислава М. Павловића, *Наслеђе: часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, 35, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2016, 327-334 (ISSN 1820-1768) **M56**
3. Владимир Станковић, Визије о Ирској у делима Шоа и Џојса, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са VIII научног скупа младих*

филолога Србије, Књига 2, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2017, 469-478 (УДК 821.111-2.09 Shaw B. 821.111.09 Joyce J. / ISBN 978-86-80796-06-2) **M45**

4. Vladimir Lj. Stanković, *Irish Exiles and Their Vision of the Irish Nation: Wilde, Shaw, and Joyce*, *Лунар: Часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, бр. 62, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2017, 9-46. (821.111-2.09 Wilde O. 821.111-2.09 Shaw G. B. 821.111-31.09 Joyce J. 930.85(417)“18/19“ / ISSN 1450-8338) **M52**
5. Владимир Станковић, Истражни поступак у роману *Објава броја 49* Томаса Пинчона, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са IX научног скупа младих филолога Србије*, Књига 2, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2018, 291-300 (УДК 821.111(73)-31.09 Pynchon T. / ISBN 978-86-80796-16-1) **M45**

Учешћа на конференцијама:

1. Владимир Станковић, Визије о Ирској у делима Шоа и Џојса, усмено излагање на VIII научном скупу младих филолога Србије, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2. април 2016. године у Крагујевцу.
2. Владимир Станковић, Истражни поступак у роману *Објава броја 49* Томаса Пинчона, усмено излагање на IX научном скупу младих филолога Србије, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 8. април 2017. године у Крагујевцу.
3. Владимир Станковић, Митологизација памћења у роману *Закопани џин* Казуа Ишигура, усмено излагање на X научном скупу младих филолога Србије, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 31. март 2018. године у Крагујевцу.

4. Преглед стања у подручју истраживања

Претрагом репозиторијума и портала страних докторских дисертација које нуди KoBSON дошло се до закључка да до сада није писано на тему ксенофобије у англофоној канадској књижевности и култури. Појединачне студије и монографије које су се бавиле тематиком која је у додиру са разматрањима о ксенофобији фокусирали су се првенствено на мултикултурализам. Као репрезентативне студије у овом контексту се издвајају антологија из 1996. године под називом *Making a Difference: Canadian Multicultural Literature* чији је уредник Смаро Камбурели (Smaro Kamboureli), као и студија из 1990. године која носи назив *Other solitudes: Canadian multicultural fictions*, а чији су уредници Линда Хачн (Linda Hutcheon) и Марион Ричмонд (Marion Richmond). Овим студијама су обухваћени многи аутори који не припадају већинском становништву Канаде, што је једна од тачака преклапања са истраживањем које се спроводи у овој дисертацији.

Као додатни показатељ непостојања истраживачких импулса у оквиру ксенофобије јесте и то што се у књигама које дају шири преглед стања у канадској књижевности проблем ксенофобије не излаже и не помиње. Студије и приручници као што су *Canadian Literature* Феј Хамил (Faye Hammill) или *The Cambridge Companion to Canadian Literature* чији је уредник Ева-Мари Кролер (Eva-Marie Kröller) ксенофобију не

помињу ни једном речју. Чак и оне које имају ужи предмет истраживања показују исту тенденцију. Као пример се може навести књига *Trans. Can. Lit.: Resituating the Study of Canadian Literature* чији су уредници Смаро Камбурели (Smaro Kamboureli) и Рој Мики (Roy Miki). Потоње две студије се састоје од различитих сегмената које су писали различити аутори, што указује да и поред великог броја аутора не постоји заинтересованост за разматрање ксенофобије у канадској књижевности.

Многобројни су и научни чланци који се баве конкретним ауторима и њиховим делима, а који су део корпуса ове дисертације (нпр. Shoenuit 2006, Visvis 2010, Lowry 2005, Cox 2000, Aurylaite 2010, Martin 2004). Њихова анализа укључује појмове и категорије који су блиски ксенофобији, као што су раса, маргинализација, доминација, мултикултурализам и сл. Сасвим су ретки случајеви да се у радовима сусретне разматрање ксенофобије у одређеном делу канадске књижевности (нпр. Genetsch 2008). Па и тада се чини да јој није довољно пажње посвећено, већ да се тежиште пребацује на друга питања, попут расе, која се неадекватно повезује са ксенофобијом. С обзиром на то да се ови радови нису бавили питањем ксенофобије, само њено укључивање као основу анализе представљаће новину у подручју истраживања. Категорије као што су раса, маргинализација и доминација ће бити део и истраживања у овој дисертацији, али ће оне кроз однос са ксенофобијом добијати нова значења и нове претпоставке. Студије и критички текстови других аутора ће послужити као вредна полазишта или библиографски извори.

Повезивање ксенофобије са њом блиским теоријама и њихова заједничка примена на конкретна књижевна дела канадске књижевности представљало би новину у проучавањима канадске књижевности и културе. У овој дисертацији ксенофобија би се могла сагледати у светлу (пост)колонијалне, расне и психоаналитичке теорије са којима би ступила у динамичан однос. Посебан допринос би дао и преглед историјских прилика у Канади које су довеле до настанка и развоја ксенофобије, чиме приступ који ће се примењивати постаје мултидисциплинаран и плуралистички што доприноси ширини дисертације.

Претрагом електронског репозиторијума дисертација Е-тезе београдског, крагујевачког и нишког Универзитета може се видети да о ксенофобији у канадској књижевности код нас још увек није писано, ни на нивоу појединачних писаца, ни у форми у којој ће ова дисертација бити организована. Од писаца који ће бити укључени у ову дисертацију највише је писано о делима Маргарет Етвуд, али ни та заинтересованост није усмерила ауторе да се позабаве ксенофобијом у делима ове познате канадске књижевнице. Писањем ове дисертације настојаће се да се та празнина попуни не само у студијама посвећеним Маргарет Етвуд, већ и другим писцима, чиме би се академска и читалачка пажња усмерила на ово поље истраживања, које је актуелно и у ванкњижевним контекстима, нарочито у Европи и Северној Америци.

5. Значај и циљ истраживања са становишта актуелности у одређеној области

Последњих неколико година, прилике у свету су довеле до мигрантске кризе. Ратови, немири и тешки социјални услови приморали су многе народе из Азије и Африке да потраже уточиште у Европи која, да би се одбранила, затвара своје границе или врши ригорозну селекцију. У таквој атмосфери, јавља се потреба да се бављење ксенофобијом интензивира.

Ова дисертација ће путем књижевних дела дати допринос том актуелном проблему, с тим што ће у самом фокусу бити канадско културолошко окружење које,

током историје, није остало имуно на утицај странаца и миграната. Канада је почетком седамдесетих година прошлога века званично признала мултикултурализам као њен саставни део, а крајем осамдесетих година донет је и закон о мултикултурализму којим се поштују права свих грађана на подручју Канаде без обзира на националност, расу, религију, етничку припадност и сл. Овиме се потврђује заинтересованост за оне који нису део већинског становништва на нивоу државе и законодавства. Романи који чине корпус ове дисертације пружају значајне увиде о ксенофобији у уметничком смислу, са упућивањем на реалност Канаде, како у историјској перспективи, тако и у контексту савремености. Дакле, гледајући канадско друштво, проучавање ксенофобије има актуелни мултидисциплинарни карактер.

Корпус дисертације омогућава да се анализа спроведе на више различитих нивоа: на нивоу једног писца који се својим романом може сагледати као представник своје нације, као и на нивоу компаративне методе где би се писци и њихова поетика могли поредити, најпре у домену друштвеног положаја њихових ликова, а са њима и читавих култура на простору Канаде.

Теорије на које се ова дисертација ослања, а које, између осталог, обухватају психоаналитичке, (пост)колонијалне и расне теорије, проучавају се имајући увек као полазну тачку ксенофобију која их истовремено евоцира, али и мења. Употребом ксенофобије, која је свеприсутна у савременом свету, ове теорије се осветљавају на нове начине. Осим теоријских увида, дисертацијом су обухваћени и историјски и културолошки аспекти који су неизбежно учествовали у формирању канадског ксенофобичног окружења. Овакав теоријски и културно-историјски оквир пружа могућност да се тема дисертације обради из више углова чије се експликације међусобно прожимају, допуњују, па и искључују.

Дисертација показује своју оригиналност самим увођењем ксенофобије у проучавање канадске књижевности, како на домаћој, тако и на иностраној сцени. Применом релевантних теоријско-методолошких поступака кандидат ће покушати да то неистражено поље приближи другима и да створи плодно тло за даља истраживања. Код нас, многа дела канадских писаца која ће бити обрађивана још увек нису превођена, тако да је још један значајан циљ ове дисертације да академској, а и широј јавности, скрене пажњу на ове писце и њихов уметнички активизам.

6. Веза са досадашњим истраживањима

У дисертацији ксенофобија ће бити анализирана у контексту реалног и у контексту неуротичног страха, уз напомену да се те врсте страхова у извесној мери мењају када дођу у додир са ксенофобијом. У *Уводу у психоанализу* Фројд каже да је реални страх „реакција на опажај једне спољашње опасности, то јест једне очекиване, предвиђене повреде, да је везан са рефлексом бежања и да се може сматрати као испољавање нагона за самоодржањем“. Тај страх је повезан са знањем и моћи: онај који није довољно упознат са употребом неког предмета се може од њега уплашити. С друге стране, онај који поседује знање о одређеним знацима који се могу наћи у спољашњем свету је у прилици да те знакове правилно прочита и да у том тренутку осети страх од надлазеће опасности. Како Фројд наводи, неуротични страх се дели у више подгрупа у које спадају и фобије које се и саме деле у групе. Прву групу чине фобије које су присутне код свих људи (нпр. страх од змија). Другу групу чине случајеви „у којима још постоји нека веза с опасношћу, али при том смо навикли да ту опасност потцењујемо и не истичемо на прво место“ (нпр. страх од могућег утапања при путовању бродом). У

последњу, трећу групу спадају фобије које се не могу објаснити (када одрастао човек осећа страх од улица, тргова и сл.).

Ксенофоби се могу окарактерисати као особе које доживљавају реалан страх. Међутим, у већини случајева они не беже од странаца као од неке опасне животиње. Бекство се пре оцртава у дискурсу или знању који се производе и који се користе како би се странци држали подаље од већинског становништва. Знање се може и преносити, тако да и онај који није упознат са странцима почиње да осећа страх који му је пренет. Код неуротичног страха, ксенофобија ће се посматрати као дифузан ентитет, јер се он разлаже на све три групе фобија које је Фројд описао.

Страх од странаца или миграната је двосмерно оријентисан. Они који страхују од странаца не гаје своја осећања имајући у виду само странце као такве, већ се њихов страх огледа у утицају који странци могу имати на културу земље у коју долазе. У чланку Ј. М. Ворстера „Racism, Xenophobia and Human Rights“ наводи се да култура, религија и стил живота миграната изазивају ксенофобију, што утиче на идентитет нације домаћина. Дакле, мигранти су носиоци културолошких вредности које долазе у додир са културом нације којој приступају. Ово је био случај и у другим облицима доминације и подређености који су се развијали у историји. Грамши у раду под насловом „Хегемонија, интелектуалци и држава“ истиче да при додиру две групе може доћи до настанка хегемоније где „[j]една друштвена група доминира антагонистичким групама које настоји да ‘ликвидира’ или подреди, чак и оружаном силом“. У Канади се хегемонија једним делом развија под утицајем ксенофобије. Имигранти и староседеоци морају бити под доминантним надзором белих Канађана којима припада власт. Још један сличан облик доминације и подређености јесте колонијализам.

У (пост)колонијалној критици супротстављање позиционе свести (Ја) и Другости је од кључне важности. Њихов однос је био постављен тако да су колонизатори били ти који производе дискурс о колонизованима и самим тим их конструишу према својим принципима. Говорећи о Оријенту, Едвард Саид у својој студији *Оријентализам* истиче како је он „безмало био европски изум“. Саидова формулација се може применити и на све колоније. Колонизованима није било дозвољено да говоре, већ се говорило уместо њих. Како Саид додаје, они су представљани као „подређена раса, којом влада раса која их познаје и која боље него што би њима самима икада било могућно зна шта је добро за њих“, чиме су стављани у маргинализован положај. Другим речима, они постају она Другост за коју Хоми Баба у својој књизи *Смештање културе* каже да је „истовремено предмет жеље и поруге, артикулација разлике задржане унутар фантазије порекла и идентитета“. Али, према Баби, Другост није статична категорија већ она заједно са колонизатором улази у једну амбивалентну игру у којој је могуће преокренути систем деловања. Последица тога је настајање хибридности која, према Баби, „показује нужно изобличење и измешање свих места дискриминације и доминације“.

Будући да дисертација обухвата и писце староседелачког порекла, чији је народ био жртва колонизатора, то ће омогућити да се њихова дела посматрају из перспективе колонијализма и постколонијализма, а постколонијализам као такав не оставља стање ствари неизмењеним. У књизи *Постколонијализам: сасвим кратак увод* Роберт Ц. С. Јанг наводи како постколонијализам „тежи ка томе да промени доминантне начине на које се сагледавају односи између људи са Запада и људи који нису са Запада, и њихових светова“ са циљем постизања једнакости свих људи. Осцилирање између жеље колонизатора да подреди себи колонизоване и тежње постколонијализма да ту жељу укине, и да обрне давно успостављене системе вредности, показаће се као

значајно за ову дисертацију. Поред положаја староседелаца у домену (пост)колонијалне теорије ће бити анализирани и други народи који су присутни у Канади (Јапанци, Кинези, Индијци и други), јер се опхођење према њима може сагледати пратећи нека од схватања која су од важности за (пост)колонијализам.

Ксенофобија је део друштвених процеса и као таква је блиско повезана са друштвом, али на негативан начин. У свом раду под називом „Xenophobia and Racism“ Ким и Сандстром истичу како је у сржи ксенофобије искључивање из грађанства. Странцима, који су на тај начин изопштени из друштва, су ускраћене све погодности које такво друштво са собом доноси, што је за моралну осуду. Сви појединци и народи који фигурирају у романима којима ће се кандидат бавити су на различите начине искључени из канадског друштва управо због њиховог страног идентитета, што даје простора да се испитају моралне претпоставке које из тога проистичу. Зато је посебно занимљиво испитати један велики парадокс у канадској култури: Канађани инсистирају на томе да свака култура задржи свој идентитет, против су асимилације, односно жеље Других да постану исти или слични као бели Канађани, а с друге стране они искључују такве појединце из друштва.

Ким и Сандстром дају и објашњење питања које се често поставља странцима, а то је „Одакле си?“. Оно се не односи само на нечију измештеност, већ и на схватање да неко не припада *овде*. Тачка гледишта је поново доминантни субјект јер је његова земља та која је наводно угрожена и која се користи као средство да би се странац означио као странац. Још једна од стратегија којој се прибегава у одбрани своје земље јесте и коришћење концепта нативизма, то јест фаворизовања својих сународника. Ким и Сандстром објашњавају да се нативизам користи са циљем уздизања ксенофобије до „националног државног пројекта“ или у сврху остваривања чисте нације. Канада се чини као земља која не прати ову парадигму због своје савремене политике охрабривања мултикултурализма. Међутим, у дисертацији, кандидат ће покушати да установи да ли је у прошлости то био случај, и да ли и данас постоје неки остаци национализма.

О спрези ксенофобије и когнитивних стратегија је писао Јенс Рајдгрен у чланку под називом „The Logic of Xenophobia“. Он истиче да је ксенофобија ирационална, али да когнитивна ограничења могу учинити ксенофобију разумном. Ова когнитивна ограничења потичу од два основна типа погрешних закључака или инференција. У први тип спадају стереотипи, односно извођење погрешних закључака о појединцима на основу њихове припадности одређеној групи. Други тип иде у обрнутом правцу: посматрањем појединаца се изводе погрешни закључци о одређеној групи. Из овога Рајдгрен закључује да је наша реалност обликована а priori начином размишљања.

Поједини људи се са новином носе тако што јој приписују особине које су им већ унапред познате. Друга опција јесте да се приклоне некој информацији или теорији коју су им пружили други. Примена једне или друге стратегије носи са собом одређене опасности. Код прве стратегије опасност се огледа у томе што се а priori форме, које се могу применити у једним ситуацијама, не могу применити у другим. Опасност код другог типа стратегија лежи у томе да појединци могу подлећи теоријама које су нетачне.

Истакнуто је да се код психоаналитичких испољавања бежање од странаца изражава кроз дискурс, који се може преносити од једне особе до друге. Увођењем Рајдгренових разматрања о ксенофобији, види се да та знања могу бити сумњива, лажна, стереотипна и олакшавајућа. Осећање страха се може олакшати ако се нешто што је ново објасни ресурсима који су нам већ познати, јер се стереотипним обележавањем

ново преводи у старо и опет познато. О томе говори и Саид у контексту Оријентализма: када се човек (колонизатор) сусретне са нечим што је старо и ново настаје једна „посредничка категорија“ која „омогућава да се нове ствари, ствари виђене по први пут, виде као верзије нечега што је од раније познато“. Саид додаје да се томе приступа када постоји опасност која може угрозити установљени и устаљени поредак. Овима се успоставља веза између ксенофобије, страха и колонијализма, што говори у прилог динамизму ксенофобије. Ова њена особеност ће се показати као један од кључних аспеката у овој дисертацији, која се залаже како за плуралистички приступ у анализи, тако и за плуралистички поглед на канадско друштво. Управо је такво канадско друштво репрезентовано кроз романе мањинских група. Иако су у романима описане потешкоће и борбе кроз које пролазе странци, имигранти, староседеоци и други народи, из њихових наратива може проистећи једна ангажованост да се оформи друштво једнакости, а искључи дихотомија Ја и Друго.

Међу теоретичарима уобичајено је да се ксенофобија повезује са расизмом. Као добар пример јесу разматрања већ поменутих Кима и Сандстрома који разликују национализовану реторику расизма и националне наративе расизма. У прву категорију спадају различити наративи о расизму, док другу чине доминантни наративи који обликују историју или пак митологизовану историју једне нације. Из овога се може извући закључак да су национални наративи расизма део целокупне историје једне нације, а да се национализована реторика расизма јавља у одређеном историјском тренутку или распону. Национални наративи расизма, дакле, имају дужу историју иза себе.

Они који се користе национализованим наративима имају своју концепцију расизма коју користе да би се оградиле од својих *de facto* расистичких погледа. Као пример Ким и Сандстром наводе десничарске националистичке групе које користе антиимиграциону реторику, али то за њих заправо не представља облик расизма. Ксенофобија има своје штетне последице које могу бити обухваћене оваквим расистичким наративима. Како би се то спречило, те штетне последице се морају проучавати, разумети и осуђивати.

Као што Ким и Сандстром разликују две врсте расизма, тако се и ксенофобија може посматрати двоструко: као процес који обликује целу националну историју или као феномен који се појављује у одређеном временском периоду. У дисертацији ће се истражити који је од ова два случаја на снази и да ли може доћи до њиховог преплитања.

Расизам је једна од могућих последица занемаривања ксенофобије. Прва последица се огледа у занемаривању моралних претпоставки које проистичу из искључивања из друштва. Те моралне претпоставке су независне али истовремено и повезане са расизмом. Друго, занемаривање ксенофобије имплицира да искључивање појединих група није озбиљно, као што је то случај код расизма. И треће, занемарити ксенофобију значи поставити њене последице у оквире интернационалних проблема, пре него у контекст националне друштвене правде. Из разматрања Кима и Сандстрома може се извући закључак да ксенофобија не постоји само на интернационалном нивоу, већ о њој треба говорити и на локалном нивоу, што показује њену вишеслојну природу.

7. Методе истраживања

У предложеној дисертацији користиће се аналитичко-синтетички и компаративно-контрастивни методолошки приступ. Теоријско истраживање се заснива

на интердисциплинарној методи, односно на коришћењу теорија из подручја психоанализе, (пост)колонијализма и проучавања расе, са којима ће се комбиновати историјски, културолошки, друштвени и постмодернистички приступи. Ове методе ће се комбиновати са истраживањима о ксенофобији чиме ће се формирати динамичка теоријска основа која ће бити примењена на конкретне романи, уз додатно консултовање секундарних извора.

8. Очекивани резултати докторске дисертације

Очекивани резултати предложене докторске дисертације *Ксенофобија у англофоној канадској књижевности и култури* обухватају тумачење, образлагање и потврђивање следећег:

- Да се психоаналитичке, колонијалне, постколонијалне и расне теорије могу удруживати са теоријама о ксенофобији на динамичан начин и да се заједнички могу користити као теоријски оквир за тумачење изабраних књижевних дела.
- Да се препознају и утврде различити облици ксенофобије који су повезани са припадношћу одређеној нацији или групи.
- Да се опише историјски положај мањинских група у Канади.
- Да се утврди до које је мере историја мањинских група у Канади другачија од историје коју заговарају припадници већинских група.
- Да се идентификују средства којима се канадско (белачко) друштво користи како би заштитило своју културу, уколико се утврди да постоји аутентична канадска култура.
- Да се опише двоструко сопство странаца (они су део своје културе, али постоји и жеља за прилагођавањем канадском окружењу).
- Да се књижевним делима може утицати на реалност у смислу препознавања, разумевања и мењања положаја оних који се налазе на маргини друштвеног живота.

Очекује се да кандидат пружи оригинално тумачење и анализу изабраних канадских књижевних дела у којима се може уочити присуство ксенофобије, понуди нови поглед на иста из угла разноврсних теорија, попут психоаналитичких, (пост)колонијалних и расних теорија, и напише јединствену дисертацију о проблему ксенофобије у англофоној канадској књижевности и култури, чиме би се ово неистражено поље приближило академској заједници.

9. Оквирни садржај дисертације

За своју дисертацију *Ксенофобија у англофоној канадској књижевности и култури* кандидат предлаже следећи оквирни садржај:

I Увод

1. Ксенофобија у канадској историји
2. Теорије о ксенофобији
3. Ксенофобија и психоанализа

4. Ксенофобија и (пост)колонијална критика
5. Ксенофобија и расне теорије

II Поетика канадских англофоних романа у светлу ксенофобије

1. Борба са историјом и борба за историју: *Obasan* и *Itsuka* Џој Когаве
2. Сопство између два света: *Земља ничег новог* М. Г. Васањија
3. Кинези у Канади кроз генерације: *Нестајући Месечев кафе* Скај Ли
4. Ондачијева мултикултурална Канада: *У лављој кожи*
5. Антисемитизам: *Сазревање Дадија Кравица* Мордекаја Ричлера
6. Романи староседелаца
  - 6.1. Потрага за другим, потрага за собом: *Плажа мајмуна* Иден Робинсон
  - 6.2. Староседеоци у рату: *Тродневно путовање* Џозефа Бојдена
  - 6.3. Како поправити свет: *Све док је трава зелена и воде теку* Томаса Кинга
7. Канада vs Америка: *Израђање* Маргарет Етвуд

III Закључак

10. Научна област дисертације

Научна област дисертације је Англистика, а ужа научна област Енглеска књижевност и култура.

11. Подаци о ментору

За ментора дисертације предлаже се др **Биљана Влашковић Илић**, доцент на студијској групи Енглески језик и књижевност Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу. За доцента за ужу научну област *Енглеска књижевност и култура* на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу изабрана је 9. јула, 2014. године. Објавила је преко тридесет научних и стручних радова у референтним часописима, као и монографију под насловом *Историја за живот: случај Бернарда Шоа*, док се њен уџбеник *Early American Literature* налази у штампи.

Списак релевантних радова др Биљане Влашковић Илић у последњих пет година:

1. "Shaw's Joan of Arc and Heaney's Antigone as Classically Modern Heroines", *SHAW: The Journal of Bernard Shaw Studies* 37.1., Special Issue: Shaw and Classical Literature, University Park: Penn State University Press, 2017, 135-155. (ISSN: 0741-5842) **M23**
2. "Ecocriticism and Anthropocentrism in Yann Martel's *Life of Pi*", *Етноантрополошки проблеми*, год. 12, свеска 3, 2017., стр 883-903 (УДК 821.111(71).09-31 Мартел Ј.) **M24**
3. „Утицај Ничеове антропологије на дело Џорџа Бернарда Шоа“, *Етноантрополошки проблеми*, н. с. год. 7. св. 4. (2012), 1139-1165 (УДК 141.319.8) **M24**
4. "The Experience of Time in Ambrose Bierce's Short Story "An Occurrence at Owl Creek Bridge"", Зборник радова са тематске мултидисциплинарне конференције „Језик,

- књижевност, време“, Филозофски факултет у Нишу, 2017. година, 401-411 (ISBN 978-86-7379-445-7) (УДК: 821.111(73).09-32) **M14**
5. „Суровост ослобођеног ума: „Светковина гушгера“ Џима Морисона“, *Српски језик, књижевност, уметност*, Зборник радова са X међународног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (23-25. 10. 2015.), Тема: *Rock 'N' Roll*, Крагујевац: ФИЛУМ, 2016., стр. 277-287, (УДК 821.111(73).09 Morrison J.) (ISBN 978-86-85991-95-0) (COBISS.SR-ID 226731788) **M14**
  6. „Насиље као означитељ бесмисла у *Линејн трилогији* Мартина Макдоне“, Зборник радова са тематске мултидисциплинарне конференције „Језик, књижевност, значење“, Филозофски факултет у Нишу, 2016, стр. 127-137. (ISBN 978-86-7379-408-2) (COBISS.SR-ID 2228 18060) **M14**
  7. „Шоова критика Великог рата: свет као *Кућа која срце слама*“, *Српски језик, књижевност, уметност*, Зборник радова са IX међународног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, Тема: *Рат и књижевност*, Крагујевац: ФИЛУМ, 2015, 393-400 (УДК 821.111-2.09 Shaw G. B.) (ISBN 978-86-85991-81-3) (COBISS.SR-ID 218400268) **M14**
  8. „Значај шоовских маргина: Ирска као маргинализовани Други“, Зборник радова са тематске мултидисциплинарне конференције „Језик, књижевност, маргинализација“, Филозофски факултет у Нишу, 2014. година, стр. 309-319 (ISBN 978-86-7379-324-5) (УДК: 821.111(417).09 Шо Б.) **M14**
  9. „Сатира и збиља у Шоовој критици демократије и диктатуре“, *Српски језик, књижевност, уметност*, Зборник радова са VIII међународног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (25-26. 10. 2013.), Тема: *Сатира, сатирично*, Крагујевац: ФИЛУМ, 2014. стр. 255-266, (УДК 821.111.09) (ISBN 978-86-85991-65-6) **M14**
  10. „Identity and Victimhood in Canadian Literature“, *Наслеђе*, часопис за књижевност, језик, уметност и културу (темат: *English Language and Literature: Contemporary Perspectives*), ФИЛУМ, Крагујевац, 2015, година 12, број 32, 2015, 171-181 (УДК 821.111(71).09 Atwood M.) (ISSN 1820-1768 = Наслеђе (Крагујевац)) (COBISS.SR-ID 115085068) **M51**
  11. „Шекспир као глобални феномен у документарном филму *Зашто Цезар мора да умре?*“, *Philologia Mediana*, Ниш, број 7, 2015, 103-114 (УДК 821.111-21:791.229.2005.44:316.73, ISSN 1821-3332 = *Philologia Mediana*, COBISS.SR-ID 171242508) **M51**
  12. „The Use and Abuse of Bernard Shaw on the Internet“, *Наслеђе*, часопис за књижевност, језик, уметност и културу, ФИЛУМ, Крагујевац, година 10, број 26, 2013, 165-176 (УДК 821.111.09 Shaw G. B.) (ISSN 1820-1768) (COBISS.SR-ID 115085068) **M51**

Из наведеног списка се види да предложени ментор испуњава критеријуме према Правилнику о измени стандарда за акредитацију докторских студија Националног савета за високо образовање Републике Србије у погледу компетентности наставника и ментора на докторским студијама, односно: **12 бодова из категорије M23 и M24** (потребно је најмање 4); **33 бода из категорија M14 и M51** (потребно је најмање 20).

12. Научна област чланова комисије

Оба члана комисије одређена за подношење извештаја о научној заснованости теме докторске дисертације и подобности кандидата Владимира Станковића баве се истраживањем у области енглеске књижевности.

Др **Весна Лопичић** изабрана је у звање редовног професора за ужу научну област *Англо-америчка књижевност и култура* на Филозофском факултету Универзитета у Нишу, 2. марта, 2009. године. Неки од значајнијих научних радова др Лопичић су:

- Lopičić, Vesna, The Intriguing Liminality of Dying in Keefer's "Going Over the Bars." *In-Between: Liminal Spaces in Canadian Literature and Culture*. Edited by Stefan L. Brandt. Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften, 2017. Pp. 209-225. ISSN 1613-803X; ISBN 978-3-631-73569-5. DOI:<http://dx.doi.org/10.3726/b11899>
- Lopičić, Vesna i Milena Kaličanin. The Potential for Intercultural Communication in David Albahari's Immigrant Writing. *Beyond "Understanding Canada" - Transnational Perspectives on Canadian Literature*. Edited by Melissa Tanti, Jeremy Haynes, Daniel Coleman and Lorraine York. Edmonton: University of Alberta Press, 2017. Pp. 175-192 ISBN 978-77212-269-5
- Lopičić, Vesna, Embracing Death in Gowdy's "We so Seldom Look on Love." *Canada in Short: Contemporary Canada in Short Fiction*. Proceedings of 7th International Conference Organised by SACS and the Faculty of Philology of the University of Belgrade. Belgrade, 17th – 18th april 2015. Belgrade: University of Belgrade, Faculty of Philology, 2017. ISBN 978-86-6153-391-4. Pp. 81-94
- Lopičić, Vesna i Milena Kostić, „She would never know“: Failed Cultural Contacts in Atwood's *The Man from the Mars*, *Zbornik radova Susreti naroda i kultura*, str. 13-33, 2015. ISBN 978-86-6349-039-0, UDC 821.111(71).09316.7(71), urednik Mirjana Lončar-Vujnović
- Lopičić, Vesna, Serbian Memes in the Canadian Diaspora: A Case of Cultural Compromise *THE CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF CANADIAN STUDIES*, Central European Association for Canadian Studies (CEACS). Masaryk University, Brno 2015. (123–136) ISBN 978-80-210-7732-4 (paperback) ISBN 978-80-210-7733-1 (online : pdf) ISSN 1213-7715
- Vesna Lopičić, Biljana Mišić Ilić. 2014. "Values Across Cultures and Times". U *Values across Cultures and Times*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. 2014. str. 1-8. ISBN (10): 1-4438-5471-9, ISBN (13): 978-1-4438-5471-9

Др **Никола Бубања** изабран је у звање ванредног професора за ужу научну област *Енглеска књижевност и култура* на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу 15. јуна, 2017. године. Неки од значајнијих научних радова др Бубање су:

- 2015. Бубања, Никола М, О „наративизацији дескрипције“ на примеру песме „Нема развалина лунарног града“ Грега Битија, *Српски језик XX*, 423-439. УДК 81'38 / 82.0 ISSN 0354-9259
- 2014. Бубања, Никола М, О неким аспектима сатиричног у трилогији *Бесниадам* Маргарет Атвуд: еколошки (нео) цинизам, *Сатир, сатира, сатирично*, уредници Драган Бошковић и Часлав Николић, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, 2014, 239-244. УДК 821.111(71)-31.09 Atwood M. ISBN 978-86-85991-65-3
- 2012. Бубања, Никола М, „Анксиозност описивања: продукт савремене „културне брзине“? у: *Савремено друштво и криза проучавања језика и књижевности*, уред. Драган Бошковић и Милош Ковачевић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2012, стр. 55-67. УДК 808.1 / 82.0 ISBN 978-86-85991-46-2
- 2012. Бубања, Никола М, О наводној инструктивности Данових елегија, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, 2012, књига 60, св. 1, 73-83. УДК 821.111-143.09 Donne J. ISSN 0543-1220
- 2010. Бубања, Никола М, „Чежња за новим почетком: Дериде, Милтон и обећање апокалипсе“, *Наслеђе*, година 7, бр. 16, 37-51. УДК 821.111.09-13 Милтон Џ, 141.78 Дериде Ж. / ISSN 1820-1768

13. Закључак и предлог

Актуелност ксенофобије у свету данас и недостатак истраживања на канадско-књижевном плану пружају неопходну основу и позив да се о њој напише садржајна дисертација која би допринела студијама канадистике, па и шире. Дисертација *Ксенофобија у англофоној канадској књижевности и култури* представља одговор на овај научно-истраживачки захтев и изазов. У обради теме, кандидат користи адекватну теоријску основу и методолошки приступ, полази од јасно успостављених хипотеза и циљева и врши тумачење изабраних канадских књижевних дела применом различитих теоријских поставки, што доприноси научној заснованости дисертације. Дисертација пружа могућност и да се изнесу нови и оригинални увиди, за шта је кандидат показао способност својим досадашњим истраживачким и практичним радом. На основу свега наведеног Комисија са пуном одговорношћу предлаже Наставно-научном већу Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу да прихвати за израду предложену докторску дисертацију кандидата Владимира Станковића под називом *Ксенофобија у англофоној канадској књижевности и култури*, а да се за ментора при изради докторске дисертације одреди др Биљана Влашковић Илић, доцент Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу.

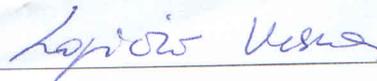
У Крагујевцу, 12. 12., 2018. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. Ментор: др **Биљана Влашковић Илић**, доцент,
Филолошко-уметнички факултет Универзитета у
Крагујевцу, ужа научна област: *Енглеска књижевност
и култура*;

2. Др **Весна Лопичић**, редовни професор,
Филозофски факултет Универзитета у Нишу, ужа
научна област: *Англо-америчка књижевност и
култура*;

3. Др **Никола Бубања**, ванредни професор,
Филолошко-уметнички факултет Универзитета у
Крагујевцу, ужа научна област: *Енглеска књижевност
и култура*.

